

DER S 724

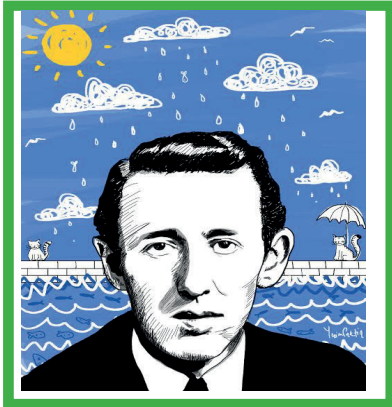
2018-2019 7. SINIF ORHAN VELİ KANIK DENEMESİ

Bayram DEMİR'in dizgisiyle
Eyüp HAYTA başkanlığında hazırlanmıştır.

Sorularıyla Katkıda Bulunanlar

Eyüp Hayta
Murat Çelik
Orhan Balcı
Ümit Şen

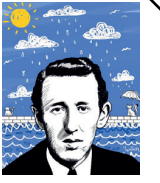
Bu sınav öğrencilerimizin 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı 1.Dönem Çalışma larını Değerlendirmek Amacıyla Hazırlanmış, 1. Dönem Kazanımları Dikkate Alınarak Oluşturulmuştur.

*İşim gücüm budur benim,
Gökyüzünü boyarım her sabah,
Hepiniz uykudayken.
Uyanır bakarsınız ki mavi.*

CEVAP ANAHTARI

1.A	6.D	11.A	16.B
2.A	7.C	12.C	17.D
3.D	8.B	13.B	18.C
4.D	9.B	14.D	19.B
5.C	10.C	15.A	20.C

İlk üç soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız

10 Kasım 1950 yılında bir hafta için geldiği Ankara'da belediyenin kazdığı bir çukura düştü ve başından yaralandı. İki gün sonra İstanbul'a döndü. 14 Kasım günü bir arkadaşının evinde yemek yerken fenalaşan Kanık, hastaneye kaldırıldı. Kanık'a zehirlenme teşhisiyle tedavi uygulandı ancak **beyininde**(1) damar çatlaması nedeniyle beyin kanaması geçirdiği sonradan anlaşıldı. Aynı akşam komaya giren şair, Cerrahpaşa **Hastanesi'nde**(2) hayata veda etti.

Kaynak ve Varlık **dergileri**(3) tarafından "Orhan Veli'nin mezarı" kampanyası başlatıldı. Suat Taşer, Osman Attilâ gibi birçok ismin kampanyaya destek vermesinin ardından Abidin Dino, Orhan Veli için bir mezar projesi hazırladı. Nevzat Kemâl ise bu mezarı inşa etti. Ölümünün ardından, şair için, dostlarından Halim Şefik Güzelson Otopsi,ERCÜMENT Behzat Lav Çilelim, Oktay Rifat ise Ağıt isimli şiirler yazdılar. Yüksel Pazarkaya ve Helmut Vader tarafından Almancaya çevrilmiş olan seçilmiş 49 şiiri, 1965 yılında Frankfurt'taki Suhrkamp Verlag **Yayınevi**(4) tarafından Poesie ismiyle yayınlandı. Şair hakkında Almanca bir kitap da bulunmaktadır. Orhan Veli'nin şiirleri İngilizce ve **Özbekçeye**(5) de çevrildi.

1 Bu metinden Orhan Veli ile ilgili,

- I. Ölümü sevenlerini üzmüştür.
- II. Beyin kanaması şüphesiyle hastaneye kaldırılmıştır.
- III. Dostları ölümünden sonra bir kampanya düzenlemiştir.
- IV. İstanbul'da hayata gözlerini yummuştur.

yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) IV . B) III. C) II. D) I.

2 Bu metinde geçen kaç numaraları sözcüklerin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) 1 ve 2.nin B) 1 ve 5.nin
C) 3 ve 4.nün D) 3 ve 5.nin

3 Metnin birinci paragrafında geçen cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Zaman zarfları kullanılmıştır.
B) Geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.
C) Sebep-sonuç cümlesi kullanılmıştır.
D) Koşul-sonuç cümlesi kullanılmıştır

4 Bulmak sözcüğünün taşıdığı anlamlardan bazıları şunlardır:

- I.Sağlamak, temin etmek
- II.Kaybedilen bir şeyi yeniden ele geçirmek
- III.Herhangi bir görüşe varmak
- IV.Seçmek, uygun saymak
- V.Hatırlamak

Bulmak sözcüğünün cümle içinde kullanımına örnekler:

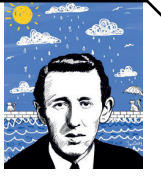
- Uzun süredir aradığım Orhan Veli'nin "Garip" kitabını dolabımda buldum.
- Orhan Veli Kanık'ın "İstanbul'u Dinliyorum" şiirini çok başarılı buldum.
- Orhan Veli'nin kitaplarını bu kitapçada bulamadım.
- Geçen gün okuduğum Orhan Veli'nin şiirinin adını bir türlü bulamadım.

Buna göre bulmak sözcüğünün anlamları ile cümle içindeki kullanımı eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV

5 "10 Kasım 1950 yılında bir hafta için geldiği Ankara'da belediyenin kazdığı bir çukura düştü ve başından yaralandı." cümlesindeki fiillerin anlam özelliği hangi seçenekte-sırasıyla- doğru olarak verilmiştir?

- A) İş-Oluş B) Durum-Oluş
C) Durum-durum D) İş-İş

7. Sınıf

- 6 (I)Orhan Veli, "Nasrettin Hoca Hikâyeleri" adını taşıyan eserinde; Hoca'nın fıkralarını şiire aktarmıştır. (II)Bu fıkralarda; Nasrettin Hoca, olay ve durumlar karşısında çoğunlukla düz mantıkla hareket eder. (III)Daha doğrusu Hoca, neredeyse bütün fıkralarında bu mantığın kısa süreli çarpıcılığı ve haklılığını kullanmaktadır. (IV)Orhan Veli de bunu şiire başarıyla aktarmaktadır.

Yukarıdaki metindeki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A)IV B)III C)II D)I

- 7 Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.
Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.

Şiirde yer alan çekimli eylemlerle ilgili olarak aşağıdaki seçeneklerden hangisi söylenemez?

- A) Şart kipi kullanılmıştır.
B) Şimdiki zaman kipi kullanılmıştır.
C) Geniş zamanın olumsuz-soru şekli kullanılmıştır.
D) Duyulan geçmiş zaman kipi sonradan fark etme anlamı katmıştır.

- 8 1.Teşbih ve istiareyi terk ettiği için Orhan Veli'nin şiirinde yalın bir dil ortaya çıktı.
2.Yeni bir zevk ortaya çıkarabilmek için eski olan her şeyden uzak duran Orhan Veli, hece ve aruz ölçülerini kullanmayı reddetti.
3.Orhan Veli, son sayıyı yayınlayabilmek için ise Abidin Dino'nun kendine hediye ettiği resimleri elden çıkardı.
4.Orhan Veli, Yaprak'ın kapanmasının ardından İstanbul'a geri döndü.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde amaç-sonuç anlamı vardır?

- A) 1-2 B)2-3 C)3-4 D)1-4

- 9 **1.Metin**
Orhan Veli Kanık, 13 Nisan 1914'te Beykoz'a bağlı Yalıköy'de bulunan İshak Ağa Yokuşu'ndaki Çayır Sokağı'nda 9 numaralı konakta dünyaya geldi. Babası İzmirli tüccar Fehmi Bey'in oğlu Mehmet Veli, annesi ise Beykozlu Hacı Ahmet Bey'in kızı Fatma Nigar Hanım'dır. Nüfus tezkeresi suretine göre asıl ismi Ahmet Orhan olan şairin babasının adı Veli olduğu için, sanatçı Soyadı Kanunu'ndan önce Orhan Veli olarak tanındı.

2.Metin

Şair bu dönemdeki şiirlerinde klasik uyak düzenini ve vezni kullanmadı. Ona göre hakiki şiir için vezin ve kafiye mutlak gerekli olan şeyler değildi. Kanık, kafiyeyi reddetse de düzensiz ses yinelemelerine sık sık başvurdu ve onlara anlam vurgusunu oluşturan temel bir işlev yükledi. Eserleri incelendiğinde sanatçının ses yinelemeleri, sözcük öbeği yinelemeleri, söz dizimsel yinelemeler, ek yinelemeleri ve dizelerin aynen yinelenmesi gibi tekrarlara başvurduğu görülebilir.

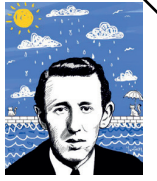
Yukarıdaki metinler incelendiğinde aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A)Birinci metin bir biyografi yazısıdır.
B)Birinci metinde düşünceyi geliştirme yollarından örneklendirme kullanılmıştır.
C)Her iki metin de okuyucuya bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.
D)İkinci metin bir eleştiri yazısından alınmıştır.

- 10 Abim Orhan Veli ile güzel havalarda ormanda yahut deniz kenarında dolaşıyoruz. Sazlıdere'ye doğru o kadar güzel çamlıklar, o kadar harikulade sahiller var ki bu güzellik karşısında adeta büyülendik.. Geçenlerde yine böyle havanın son derece güzel bir gününde Karaçalı ormanının önünde, deniz kenarındaki yüksek bir yarın üstünde idik. O gün akşama kadar topraktan dumanlar çıkmış ağaçlar tomurcuklanmış, her tarafta yaz böcekleri ötmüş, insanlar yeni yeni ümitlere kapılmıştı.

Yukarıdaki metinde hikaye unsurlarından hangisi yoktur?

- A)Olay B)Yer
C)Zaman D)Olay örgüsü

11

Orhan Veli, yarım asır sonra bugün hâlâ konuşuluyorsa, bunun bir sebebi olmalıdır. Bunu, onun şiirinin etki gücüyle açıklamak mümkün değildir; çünkü Orhan Veli'nin şiiri, oluşum aşamasında terk edilmiş bir şiirdir. Ama şiirinin yaslandığı gerekçeler, dolayısıyla edebiyatımızdaki işlevi, günümüze kadar geçerliliğini belli ölçüde koruyarak gelmiştir. Acaba Orhan Veli'nin girişimi ve şiiri hangi gerekçelere dayanıyordu? Bunun doğru anlaşılması, günümüzde yazılan şiir açısından da hayati bir önem taşımaktadır.

Bu metin aşağıdaki türlerden hangisinden alınmıştır?

- A) Deneme B) Söyleşi
C) Biyografi D) Otobiyografi

12

Her ne kadar Garip döneminde yazdığı şiirleriyle öne çıksa da Orhan Veli "tek tür" şiirler yazmaktan kaçınmıştı. Durmadan arayan, kendini yenileyen, kısa yaşamı boyunca uzun bir şiir serüveni yaşayan Kanık'ın edebiyat hayatı farklı aşamalardan oluşmaktadır. Oktay Rıfat bu durumu "Orhan Fransız şairlerinin birkaç nesillik şiir macerasını kısacık ömründe yaşadı. Türk şiiri onun kalemi sayesinde Avrupa şiiriyle atbaşı geldi." ve "Birkaç neslin belki arka arkaya başarabileceği bir değişmeyi o birkaç yılın içinde tamamladı." sözleriyle açıkladı.

Yukarıdaki metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri vardır?

- A) Tanımlama -Tanık Gösterme
B) Karşılaştırma-Örneklendirme
C) Tanık Gösterme-Karşılaştırma
D)Örneklendirme-Tanımlama

13

Uyuşamayız, yollarımız ayrı;
Sen çiğercinin kedisi, ben sokak kedisi;
Senin yiyeceğin, kalaylı kapta;
Benimki aslan ağzında;
Sen aşk rüyası görürsün, ben kemik.

Orhan Veli

Yukarıda yer alan şiirde yer alan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Kişileştirme B)Benzetme
C)Konuşturma D)Abartma

14

Orhan Veli Kanık, Garip'in kendisi tarafından kaleme alınan ön sözünde, hece ölçüsü ve uyağın şiiri yozlaştırdığını söylüyor ve onlara göre şiirin, insanın beş duyusuna değil, zihnine seslenen bir söz sanatı olduğunu söylüyordu. Şiire, egemen sınıfların beğenilerinin sonucu yerleşen kalıplaşmış öğeler kaldırılmalı, şairaneliğe son verilmeli ve şiir toplumun çoğunluğuna seslenmeliydi. Bu amaç da yalnızca yeni yollar ve yeni araçlarla gerçekleştirilebilirdi.

Yukarıdaki paragrafın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

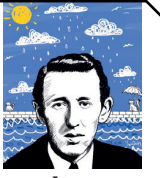
- A)Uyak ve ölçünün şiiri yozlaştırması
B)Şiiri sadece şiire hâkim kişilerin anlaması
C)Garip'in şiire karşı olan düşüncelerini aktarmak için yazılması
D)Asıl şiirin nasıl olması gerektiği

15

- 1.Ankara'da geçen lise yıllarında Kanık, Oktay Rıfat'la tanıştı ve Melih Cevdet'le arkadaş oldu.
- 2.Kanık'ın çocukluk yıllarında kaleme aldığı ilk öyküsü, "Çocuk Dünyası" eski yazıyla basılan bir dergide yayımlandı.
- 3.II.Dünya Savaşı'nın neden olduğu gerginlik nedeniyle uzatılan askerlik görevini, yedek subay rütbesiyle tamamladı.
- 4.Vatani görevini bitiren Orhan Veli tercüme bürosunda çalıştı.
- 5.Orhan Veli yüksek öğrenimine İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin felsefe bölümünde devam etti.

Yukarıda karışık olarak verilmiş cümlelerin kronolojik olarak sıralanıp anlamlı bir bütün oluşturulduğu seçenek hangisidir?

- A) 2-1-5-3-4 B) 2-5-1-4-3
C) 1-2-5-3-4 D) 3-5-4-2-1

16 Aşağıdaki metinlerden hangisi farklı bir anlatıcı türüyle yazılmıştır?

A) Ölüm hep yakınında olmuş Orhan Veli'nin. 1939 yılında, arkadaşı Melih Cevdet Anday'la birlikte araba kazası geçirdi. Anday'ın kullandığı araba Çubuk Barajı'ndan aşağı yuvarlanmıştı. Bu olayın sonucunda yirmi gün komada kaldı.

B) Orhan'ın Ankara zamanlarıydı. Benim çantam rehin kalmıştı otelde. Para bulursam çantamı almaya gideceğim. Orhan, "Ne var çantada?" diye sordu. "Val-la gömlekler var ama satılmaz ki!" dedim.

C) Yine bir gün Pera Palas'ın arka tarafındaki Haliç'e bakan kanepelerde Sait Faik'le birlikte otururlarken, bir çingene kız yanlarına yaklaşır ve "Çakır, falına bakayım mı?" diye sorar.

D) Orhan Veli ile Sait Faik'in işi gücü yoktur. Can sıkıntısından Eftalikus kahvesinde otururlar. Oturdukları kahvede can sıkıntısından her gün birer Cumhuriyet gazetesi alıp bulmacalarını çözmeye başlarlar.

17 (I) Edebiyat kamuoyunda daha çok olumsuz eleştirilerle karşılanan bu ilk dönem şiirleri için Orhan Veli ise şu açıklamayı yapmaktadır: (II) "Yirmi yaşımızı dolduralı bir iki seneden fazla olmamıştı; beylik kalıplar, beylik oyunlar, beylik dünyalar içinde bunalmış kalmış olan şiire yeni imkanlar arayalım dedik. (III) Şiire yeni dünyalar, yeni insanlar sokarak, yeni söyleyişler bularak şiirin sınırlarını biraz daha genişletmek istedik. (IV) İlk işimiz, bilinen sanatları bir tarafta bırakıp, şiiri bu sanatlar dışında şiir yapan özellikleri aramak oldu.

Parçada numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde miktar zarfı kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

18

Ahmet, Orhan Veli'ye ait; Garip, Vazgeçemediğim, Destan Gibi, Yenisi, Karşı isimli kitapları haftada bir kitap olacak şekilde beş haftada okumuştur. Bu kitapların hangi hafta okunduğu ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Birinci hafta Vazgeçemediğim kitabını okumuştur.
- Garip ile Karşı kitapları arasında bir kitap vardır.
- Yenisi kitabı Destan Gibi kitabından sonraki bir günde okunmuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Garip ikinci hafta okunmuştur.
B) Karşı kitabından sonra Yenisi kitabını okumuştur.
C) Vazgeçemediğim son hafta okunmuştur.
D) Destan Gibi kitabı Vazgeçemediğim kitabından bir kitap sonra okunmuştur.

19

(1) Lise mezuniyet sınavlarına giren heyette, Mustafa Kemal de vardır. (2) 23 Temmuz 1933 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde Orhan Veli'nin izlenimleri şöyledir: (3) "Yalnız tarihi değil, bütün bildiklerimi, öğrendiklerimi onun karşısında anlatsaydım, saatlerce o sorsa ben cevap verseydim. (4) Gazinin karşısında imtihan vermek şerefini, bahtiyarlığını ömrüm oldukça saklayacağım."

Yukarıdaki metinde numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir noktalama ve yazım hatası yapılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

20

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemde belirtilen zaman ile eylemin gerçekleştiği zaman birbiri ile uyuşmamaktadır?

- A) Okurum içim daraldıkça onun eşsiz şiirlerini her daim
B) Orhan Veli, şiirseverler tarafından hep tercih edilmiştir.
C) Ben de şair gibi sürekli İstanbul'u dinliyorum.
D) Usta şair 1914 yılında İstanbul'da doğdu.